

S t e v n i n g

Til

Asker og Bærum tingrett

Saksøker : Amelia og Einar Riis
Michelets vei 23 A
1366 Lysaker

Prosessfullmektig : Advokatfirmaet Stavland & co,
v/advokatfullmektig Herman J Berge
Skippergt 33
0154 Oslo

Saksøkt : Rudolf Ugelstad
Hosletoppen 33
1362 Lysaker

Prosessfullmektig :

Saken gjelder : Privat straffesak, jf strpl kap 28, Falsk forklaring for retten, jf strl §163.

Saksøker begjærer saksøkte tiltalt og straffet for brudd mot ovennevnte bestemmelse.

1. Innledning

Anmeldelse i saken ble registrert av påtalemyndigheten den 22 august 2003.

Asker og Bærum politikammer henla anmeldelsen ved beslutning den 30 september 2003. Saksøker ble underrettet i brev av den 2 oktober 2003, mottatt av saksøker den 4 oktober 2003.

Bilag nr 1: Asker og Bærum politikammers henleggelsesbeslutning av den 28 juli 2003.

Herværende stevning er således rettidig.

2. Det straffbare forhold

Strl § 163, første ledd

Ved at han for Borgarting lagmannsrett den 14 oktober 2002, avga falsk forklaring under avgitt forsikring

Grunnlaget er følgende forhold:

MS Sognefjell skulle overdras til Amelia Riis som substitutt for arv etter Amelia Riis' mor og far. I perioden fra 6 mai 1974 (datoen for overdragelsen til Riis) og frem til skipet endelig skulle bli overlevert, seilte skipet for Amelia Riis' regning og risiko. Som en vil se av vitnemålet til Rudolf Ugelstad nedenfor, så ble Sognefjell derimot tatt tilbake av Olsen & Ugelstad i november/desember 1974, i sterk strid med avtalen.

Desember er også siste måneden hvor Olsen & Ugelstad kan dokumentere at Reksten betalte på Falkefjell-certepartiet, se om dette nedenfor.

Ugelstads vitnemål bekrefter for det første at også rederiet mente at Sognefjell hadde skiftet eier (fra AS Falkefjell til Riis), og at rederiet hadde et ansvar overfor Riis.

Dernest bekrefter denne uttalelsen Riis' anførsel om at straks Hilmar Reksten fikk problemer med hyrebetalingen på TT Falkefjell, så reagerte DnC med å ta pant i Sognefjell. Riis anfører at dette har skjedd høsten 1974, nærmere bestemt den 12 november 1974.

DnC's adm.dir., **Johan Melander (JM)**, vitnet for Høyesterett i 1982 følgende i denne sammenheng:

JM: "Jeg vet jo at det som skjedde var at man i frykt for at Reksten-certepartiet var røket, som jo var en av sikkerhetselementene i pakken, så oppstod spørsmålet om hvordan stillingen var, og det man la særlig vekt på – Naper – var jo ryktene om, man hadde fått greie på at arvingene skulle foreta et oppgjør hvorved man ville ta ut av aksjeselskapet et av skipene **som var pantsatt.**" (Uthevet her).

Utalelsen dokumenterer at Sognefjell **var** pantsatt da spørsmålet hvorvidt Reksten-certepartiet var røket oppsto i april 1975.

Spørsmålet blir da: Hvem var MS Sognefjell pantsatt til, og når røk Reksten-certepartiet?

JM: ...jeg har sikkert fått høre om denne famøse episoden da det ble oppdaget at Reksten-certepartiet var røket, og man fikk høre at ett av skipene **som DnC** – eller gruppen da – **hadde pant i** skulle selges ut (uthevet her).

Her kom svaret på det første spørsmålet; Det var DnC som hadde pant i MS Sognefjell, og vi ser også av denne uttalelsen at pantet må ha vært tatt før certepartiet til Reksten angivelig røk den 10 april 1975.

Senere hen, den 26 april 1975, tok DnC på ny pant i Sognefjell. Hvorfor? Man hadde jo allerede pant i skipet. Grunnen er klar; pantet måtte få rettsvern, og det ble produsert en ny pantboligasjon.

Hyrestoppen hadde allerede – slik tidligere finansdirektør i Olsen & Ugelstad, **Erik Gløersen**, har uttalt – inntruffet over et halvt år tidligere.

Høyesterett har i Rt-1988-1327 uttalt at Reksten var insolvent (teknisk konkurs) senest den 19 september 1974. Etter dette tidspunkt er det lite trolig at Reksten har kunnet fortsette å betale på uprioritert gjeld, slik hyrebetalingen på TT Falkefjell var.

Kristoffer Olsen ble også vitneavhørt for Høyesterett i 1982, og på spørsmål fra dommeren om MS Sognefjell ble pantsatt før eller etter Burmahkrisen (bestemt av

dommeren til å ha funnet sted ca den 1 januar 1975), så svarer Kristoffer Olsen; "Det var før."

Vi står derved overfor enda en bekreftelse på at Sognefjell har vært pantsatt høsten 1974.

Når røk Reksten-certepartiet?

I flere møter med **Erik Gløersen** – det første høsten 1998 – forklarte Gløersen at Reksten sluttet å betale full hyre på TT Falkefjell august/september 1974. Han uttalte videre at Reksten betalte mindre og mindre på hyren, frem til et tidspunkt hvor utbetalingene helt stoppet opp.

Da Gløersen vitnet i Oslo byrett høsten 2000, hvor han ble spurt av Riis' prosessfullmektig om når Reksten fikk problemer med å betale på Falkefjell certepartiet, nølte Gløersen en stund, hvorpå regjeringsadvokat Thomas K Svensen skrek ut: "Det var den 10 april 1975!". "Åja, det var det, ja," svarte Gløersen, og hans vitnemål var derved totalt verdiløst. Det ble ikke fra retten eller Riis' prosessfullmektig reagert med noen rettslige skritt mot regjeringsadvokat Svensen, etter denne episoden.

Erlin Naper, tidligere jurist i DnC, har skrevet en del notater fra 15 januar og sporadisk fremover mot våren 1975. Under vitneavhør for Oslo byrett 2000, bekrefter Naper at han står ved notatene.

Naper vitnet videre at han skrev notater hver dag. Leser man derimot hans notat fra den 15 januar 1975, går det frem at Naper ikke har snakket sant for Oslo byrett. Notatet er nemlig et resymé over hva som har skjedd de siste månedene; en slags oppsamling som følge av at han ikke hadde skrevet notater de siste månedene.

Som ledd i finansieringen av TT Falkefjell, ble certepartihyren for skipet transportert til DnC. DnC mottok altså hyreinnbetalingen, trakk fra sitt avdrag og betalte resten til Olsen & Ugelstad.

I notatet skriver Naper derimot at han i møte med Ole Lund, Rudolf Ugelstad, Aubert Hansen og Eric Friis, den 15 januar 1975, spurte Olsen & Ugelstads representanter om hvordan *Reksten* betalte på TT Falkefjell. Til dette svarte rederiet at: "...det går så normalt og til punkt og prikke at det er "nesten forbløffende"".

Det som er forbløffende er at Naper stiller dette spørsmålet, i og med at det er han selv, DnC, som skal motta betalingen fra Reksten, og ikke Olsen & Ugelstad.

Notatet dokumenterer følgende:

Reksten betalte ikke hyre til DnC på dette tidspunkt!

Dette harmonerer med det faktum at rederiet ikke klarer å finne dokumentasjon på Falkefjellhyren etter desember 1974.

I og med at DnC satt på hyrekravet, er det lite trolig at Reksten skulle betale hyre direkte til Olsen & Ugelstad, slik rederiet synes å påstå i Napers notat.

Konklusjonen må derfor bli at der ikke ble betalt på hyren fra Rekstens midler etter november/desember 1974. Med dette som bakgrunn må det være rimelig klart at Olsen & Ugelstad har kommet i likviditetsproblemer allerede høsten 1974.

DnC har aksjonert og krevet ekstra sikkerhet fra Olsen & Ugelstad, slik Melander har vitnet i 1982. Olsen & Ugelstad ga DnC ekstra sikkerhet gjennom rettsstridig pant i MS Sognefjell – antakelig i november 1974.

Hvilken betydning har det så at Sognefjell ble pantsatt i 1974, og ikke våren 1975?

Riis hevder altså med styrke at Olsen & Ugelstad og DnC inngikk en avtale om pant i Sognefjell i november 1974. På det tidspunktet hadde Olsen & Ugelstad rettsstridig og straffbart fristilt Sognefjell fra avtalen med Riis, slik at DnC kunne få tatt pant i skipet.

Gjennom store deler av sin forklaring løy Rudolf Ugelstad om forhold han ble spurt om, samt at han holdt opplysninger tilbake som han vitterlig kjenner til, og som er viktig for sakens opplysning.

Dette begrunnes bl.a. i nedenfornevnte:

For Oslo byrett den **26 oktober 2000** blir Rudolf Ugelstad spurt om han kunne huske hva som skjedde med MS Sognefjell fra mai 1974 og utover sommeren og høsten 1974.

Rudolf Ugelstad (RU): Det husker jeg ikke.

Ole Kristian Aabø Evensen (OKAAE): Stemmer det ikke at denne ble seilt for Amelia Riis' regning og risiko?

RU: Jo, det stemmer, det er riktig, det stemmer.

OKAAE: Hva innebar det?

RU: Det innebar at skipet ble operert for regning Amelia Riis. Det innebar...

OKAAE: Hva gjorde dere når dere sluttet opp skipet? Ble det forelagt for Amelia Riis?

RU: Ja, jeg mener det. Selvfølgelig ble det det, i og med at det ble sluttet for hennes regning.

OKAAE: Kan du huske hva som skjedde i november desember 1974 med skipet?

RU: Eee...nei, jeg kan ikke huske spesifikt om det.

OKAAE: Stemmer det ikke at Olsen & Ugelstad i november desember sendte ut en melding til sine meglerforbindelser om at det skipet ikke lenger skulle seile for Amelia?

RU: Jo, men da ble det jo ikke noe av avtalen, så det stemmer det...den avtalen som vi hadde, påskeavtalen, var jo dermed, altså den ble det jo ikke noe av, slik at den, det er vel naturlig at det ble sendt ut en melding på det tidspunkt, om at det skulle seile for vår regning.

OKAAE: Ja, men det var jo altså...det var jo ikke avholdt voldgift enda...

RU: Jo, men det ble jo ikke noe av det salget...det ble jo ikke noe av overskjøtingen til Amelia Riis' eierselskap.

OKAAE: Ja, jo, men det var jo tvist mellom partene.

RU: Ja, det er riktig, men det ble jo ikke noe av overskjøtingen til det Liberianske selskapet som skulle stå som eier, og derfor var det naturlig at den gikk tilbake til vår og ble operert av oss.

OKAAE: Det er ikke mulig at det skjedde etter påtrykk fra bankforbindelsene deres?

RU: Nei, det er det ikke (Her konstaterer RU at Olsen & Ugelstad ikke ble presset av bankforbindelser til å ta skipet tilbake. Følgelig konstaterer han at skipet ble tatt tilbake november/desember 1974, men altså uten utenforstående press. Denne uttalelsen har naturligvis ingen rot i virkeligheten, jf rederiets styrenotater fra denne høsten som hever over tvil at rederiet var i en alvorlig likviditetssituasjon).

For Borgarting lagmannsrett den **14 oktober 2002**, ble Rudolf Ugelstad spurt om følgende fra hans prosessfullmektig, Haakon Stang Lund (HST):

HST: Vi har jo hørt innledningsforedraget advokat Aabø Evensen, noe om hva de forklarte i den andre saken i Oslo tingrett (26 oktober 2000. Parentes lagt inn her), i sak hvor Amelia Riis gikk til søksmål mot staten, og da skal de ha visstnok ha uttalt noe som det ble gjort et nummer av her, jeg vet ikke om de husker noe om det, jeg?

RU: ja, jeg har nok sagt noe i den saken som eeeh, som eeeh, jeg ikke skulle ha sagt, og det, altså jeg vet ikke hvorfor jeg har sagt det. Jeg har, jeg har nok kanskje ment at vi kan ha sagt noe til markedet (hvorfor skulle han ha ment dette, dersom det ikke var tilfellet at skipet var tatt tilbake? Parentes lagt inn her), men vi har men jeg må ha husket feil i byrettssaken mot staten, for jeg har, jeg har funnet i arkivene til Olsen & Ugelstad som ikke lenger er lette å finne frem til, der fant jeg fire mapper som inneholder telexer og brev som har med operasjonen av Sognefjell sommeren 1974 og eller altså helt frem til april 75 da, og det er en rekke telekser til Einar Riis med spørsmål om slutning så sent som i februar 1975 i forbindelse med en slutning der skipet endte opp i Svartehavet i april 1975. Så det er klart at vi har åpenbart ikke informert markedet om at skipet fra september 74 var drevet, eh ikke lenger var drevet fra for Riis' sin regning. Hadde vi gjort det så hadde vi selvsagt ikke fortsatt å holde Einar Riis informert, og skulle tatt råds om de slutningene som vi skulle gjøre, så jeg beklager, men eeh jeg har husket ...feil. At vi kan ha sagt noe til markedet for å rydde opp i forb i den forvirringen som vi følte var der ute, det kan hende, men jeg kan ikke huske hva vi eeh, hva vi har sagt. Vi har ikke sagt at vi har at vi fra **september!** drevet for Riis sin regning og risiko (utheving foretatt her).

HST: Og de dokumenter som de har hatt anledning til å, eller har gjennomgått nå, da, som de forteller om, finner de der noe om at det har sendt noe spesielle meddelelser til markedet?

RU: Nei! Det er ingen telekser der. Nå har jeg gått igjennom hver eneste teleks i disse fire månedene, og det er ingen teleks, kopi av teleks som vi har sendt markedet om noe som helst angående... Det er alene kommunikasjon til markedet om slutninger av båten (dette skulle være en eske med telexer til Riis, og nå sier han at det eneste som finnes i den esken er telekser til markedet mht slutninger. En må da forutsette at det likevel ikke finnes telekser til Riis i denne esken).

Oslo byrett har flere steder i dom av den 28 februar 2001 uttalt at rederiets forklaring ikke er troverdig.

Denne rettens holdning, sett i sammenheng med vitneavhørene fra 1982, 2000, og 2002, vil gi påtalemyndigheten all mulig grunn for å etterforske og tiltale Rudolf Ugelstad for den påståtte straffbare handling.

Det er ikke nødvendig mht fellelse for falsk forklaring å måtte fastslå hvilken av de motstridende forklaringer som er den uriktige, jf Rt-1929-193.

Ugelstads uttalelser til Borgarting lagmannsrett er i stor grad løgnaktig, hvor Ugelstad forsettlig har lagt skjul på sannheten, og således overfor retten har holdt tilbake meget sentral og relevant informasjon. Ovennevnte korte gjennomgang av avhøret av Ugelstad må derfor ikke forstås dit hen at Ugelstad kun krenket strl §163 på dette konkrete spørsmålet.

For ordens skyld skal det legges til at det foreligger båndopptak av alle avhørene, slik at det ikke vil oppstå problemer med å dokumentere de straffbare forhold.

3. Bevistilbud

Det vil bli lagt frem båndopptak og notater fra de omtalte rettssaker, i overensstemmelse med de utdrag av opptakene som er omtalt ovenfor.

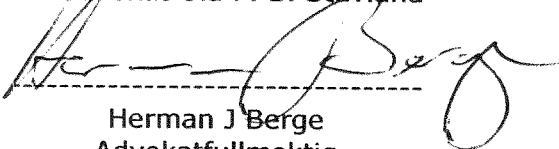
4. Påstand

Med alle forbehold om endringer, nedlegges det slik påstand:

1. Rudolf Ugelstad dømmes for brudd mot strl §163
2. Rudolf Ugelstad dømmes til å betale Amelia og Einar Riis det økonomiske tap de har lidt som følge av Rudolf Ugelstads krenkelse av straffeloven
3. Rudolf Ugelstad betaler denne sakens omkostninger med 12% rente fra dom faller til betaling finner sted.

Denne stevning er utferdiget i fire eksemplarer, hvorav to er sendt retten og ett er sendt Lensmannen i Bærum, jf strpl §415, første ledd.

For advokat Ola P. B. Stavland

Herman J Berge
Advokatfullmektig

Oslo den 3 november 2003

BILAG 1

JUS101

EINAR RIIS
MICHELETS VEI 23 A
1366 LYSAKER

UNDERRETNING TIL KLAGER :

ANMELDELSNR. : 8117961 REGISTRERT DEN 22/08-03
FORHOLDETS ART : FALSK FORKLARING, DIVERSE
GJERNINGSDATO/-STED : 26/10-02/C.J.HAMBROS Plass 4
SAKEN REGISTRERT VED: ETTERFORSKINGS-AVSNITT - SENTRUM

PÅTALEANSVARLIG : EVANGER, GEIR
ETTERFORSKER : BERG, HÅKON

ANMELDTE NR. 1: UGELSTAD, RUDOLF
30/09-03

DE UNDERRETTEDES OM AT FORHOLDET ER HENLAGT PÅ GRUNN AV MANGLENDE KAPASITET TIL Å BEHANDLE SAKEN NÅ. PÅ GRUNN AV ARBEIDSMENGDEN I STRAFFERETTSPLEIEN MÅ DET DESSVERRE SKJE NØDVENDIGE PRIORITERINGER AV HVILKE SAKER SOM KAN BEHANDLES. ETTER RETNINGSLINJENE FOR SLIK PRIORITERING BLIR DENNE SAKEN IKKE TATT UNDER BEHANDLING.

HENLEGGELSEN KAN PÅKLAGES TIL NÆRMESTE OVERORDNEDE PÅTALEMYNDIGHET (STATSADVOKATEN I DISTRIKTET/RIKSADVOKATEN). FRISTEN FOR Å KLAGE ER TRE UKER FRA DENNE UNDERRETNINGEN KOM FREM TIL DEM. KLAGE SKAL SENDES OM POLITIDISTRIKTET.

DE HAR ANLEDNING TIL Å REISE PRIVAT STRAFFESAK VED DOMSTOLENE ETTER STRAFFEPROSESSLOVEN PAR. 402. SLIK SAK MÅ I TILFELLE VÆRE REIST INNEN DE FRISTER SOM GÅR FREM AV STRAFFEPROSESSLOVEN PAR. 403 M.V. I ALMINNELIGHET ER FRISTEN 6 MÅNEDER ETTER AT DEN PÅTALEBERETTIGEDE ER KOMMET TIL KUNNSKAP OM DEN STRAFFBARE HANDLINGEN OG OM HVEM SOM HAR FORØVET DEN, EVENTUELT SENEST 1 MÅNED ETTER AT DE HAR FÅTT DENNE MELDINGEN.

EN ADVOKAT KAN GI NÆRMERE VEILEDNING DERSOM SLIK SAK ØNSKES OVERVEID.

MED HILSEN
OSLO POLITIDISTRIKT